Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1185 — ԻԶՄԻՐ 22|5 ՅՈՒՆԻՍ 1913 — ՇԱԲԱԹ

طاشينك
جريدة سياسية وادبية
يومية

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

"TACHINK,,
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

ԱՐՁԱՆԱՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՎՃՌ.	ՍՏ.
ԻԶՄԻՐ	80	40 Ղ.	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԼԻԱՒԱ	80	40 Ղ.	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13 ֆր.	

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Խմբագր. «ԴԱՇԻՆՔ»ի
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ - ԻԶՄԻՐ

Journal Arménien «TACHINK»
Rédacteur - Directeur
HRAND MAMOURIAN - SMYRNE

10 ՓԱՐԱ — 10 ՓԱՐԱ

Վարժարաններու Տարեփակին Առթիւ

Այսօր կ'աւարտին Հռիփսիմեան՝ աղջկանց և Մեսրոպեան՝ մանչերու զոյգ մը քոյր եղբայր վարժարաններուն տարեկան հարցաքննութիւնները՝ տասնևհնգօրեայ տեղափոխենէ մը վերջ։

Անոնք որ ներկայ եղան և մօտէն ծանօթացան հարցաքննութեանց իրական արդիւնքին հետ, և բնական է աննախապաշար մտքով դասելու և իրերը իրենց բնական հետևանքներէն դիտելու բարի տրամադրութիւնները ունին, և մեր կըրթական գործերուն վրայ կը նային բարեացակամ ոգևորութեամբ մը ու անոնց քայլ առ քայլ բարձրացումին և նպատակին մերձեցման ճշմարիտ բարեկամներն են և ո՛չ թէ անոնց անբնական ոտումներով և լոկ երևակայական չոգիացումներով հըրաչքներ գործուելուն, անոնք պիտի կըրնան միայն անկողմնակալ վերաբերութեամբ մը գնահատել թափուած ճիգերը, բազդատելով զանոնք համեմատաբար կարճ անցեալի մը հետ։

Այդ անցեալը կրնայ ամենուն աչքին առջև պարզառապէս պատկերանալ իր տըխուր և չատ քիչ անգամ միայն մխիթարական եղող կողմերով և համեմատութիւն ներկային հետ։

Մեզի անկ ու պատչաճ ալ չէ ակնարկ մը ձգել և բաղդատական համեմատութիւններով եզրակացութիւններու յանգիլ՝ արուած ըլլալով մեր անձնական չատ մերձաւոր առնչութիւնները վարժարաններու հետ։

Բայց ինչ որ կրնանք մեր ձեռքը խըղճմտանքին վրայ դնելով խոստովանիլ, այն ալ սա է թէ վարժարաններու ընդհանուր վիճակը, չըսելու համար խիստ գոհացուցիչ, գոնէ մխիթարական չրջանի մը մէջ մտած է և կը խոստանայ չատ աւելի արդիւնաւոր ըլլալ՝ մերձաւոր ապագայի մը մէջ։

Մեր աղջիկներն ու մանչերը ամէն ժամանակէ աւելի այսօր կըստանան գոհացուցիչ և բաւարար բարոյական և մտաւորական զարգացում մը, հեռու տղայական, վատառողջ և կործանարար սկզբունքներէ, վայելելով հայրական ու մայրական գուրգուրալից խնամք մը և անսովոր ընտանեկանութիւն մը։

Ուրախալի է մանաւանդ որ այդ կըզգան և արտայայտել ալ չեն քաչուեր նոյն իսկ իրենք՝ ուսանողները ինքնաբերաբար ընելով իրենց մանկական անկաչառ ու մաքուր դատողութիւնները։ Ահա՛ կրթական պաչտօնեաներու ամենամեծ գընահատականը, վարձատրութիւնն ու մըխիթարութիւնը։

Ուրախութեամբ դիտուեցաւ որ ուսանողութիւնը ամէն անգամ գրեթէ խորապէս սրտնեղելով և զայրոյթով ու պժգանքով էր միայն որ տեղեկացաւ, դիտեց և ընդունեց այն անտեղի և դիտումնաւոր խծբծանքները և քննադատութիւնները, որ խղճերնին իսպառ սեղուցած, մտքերնին ամէն նուիրական ու մաքուր հասկացողութիւններու առջև կուրցուցած և կրթական գործին ակընդայտնի և կարող նուիրուածներու դէմ ուխտեալ հալածանք մը յարուցանելու ամենէն ազտոտ վարնոցութիւնները հրապարակին վրայ պտտցնել ուզեցին ծանօթ կարգ մը գաճաճներու ձեռքով, որոնք իրենց խլուրդի և առնէտներու վայել գետնազնացութեամբ, ալ կը կարծենք թէ իզմիրի հասարակութեան բոլոր խաւերուն չափազանց ծանօթ ըլլալէ վերջ, ամէն կերպով ծանօթ եղան և զզուանքի առարկայ դարձան նոյն իսկ ուսանողներուն և ուսանողուհիներուն ալ, որոնք զանոնք կոչեցին, իրենց իսկ բառով, «վայրահաչներ»։ (Այս բառը ուսանողներուն է, և ո՛չ մերը)։

Իրաւ է թէ քանի մը տխուր իրադարձութիւններ, պահ մը խռովքները փորձեցին ձևացնել Մեսրոպեանի մէջ, և գործիք եղած քանի մը մեղքնալիք տղաքներ հին ու վատառողջ օրերէ մնացած սերմեր ուզեցին աճեցնել կրթական անդաստանին մէջ որոմներ բուսցնելու, բայց սրատես աչքերու հսկողութենէն չվրիպեցան անոնք և երկաթեայ ձեռքերով կարելի եղաւ զսպել ամէն չարաչահութեան կործանարար փորձ։ Վերին ատեանի մխիթարական է որ Իզմիրի բանիմաց հասարակութիւնը, թէև լռելեայն, բայց միշտ գնահատելի և օժանդակող վերաբերութիւն մը ցոյց տուաւ՝ չի «պըտտորուելու» համար անոնցմէ, որոնք հասարակութեան մէջ իրենց թունաւոր, գարշելի ու իրենց առանձնայատուկ գործելակերպով հասարակական կարծիք մը ձևացնելու համար ամէնէն խայտառակ միջոցներու գործածութիւնը չի խնայեցին ու չընկրկեցան բանէ մը, և այդ հասարակութիւնը չի տարուեցաւ իրենց գարշապոյր լեզուագարութեան պղտոր հոսանքէն ո՛չ միայն իր գոյացուցած հաւատքէն նշանախեց մը անգամ չի զոհելով, այլև լռելեայն ալ իր արհամարհանքի թուքը թոցնելով անոնց, որոնց ճակատը չիկնել չի գիտեր, ու գնահատելով զարձեալ այն ուղղութիւնը որ մեծանձնութեամբ գիտէ լռել և գործել՝ միայն Ազգին բարիքին և Օգուտին համար։

Ազգային չրջանակներու և Իզմիրի ժողովուրդին առողջամիտ մեծամասնութեան վերաբերութիւնը դէպի իր կրթական յարկերը և ցոյց տուած կորովի չանքերը, արդարև գնահատութեան մեծագոյն ապացոյցներն ու երաչխիքներն են այն ուղղամիտ գործունէութեան, որ կրթական յարկերուն չուրջ կը թափուի Պատ. Ուսումնական Խորհրդոյ կողմէն և անոր քոյր Ազն. Տիկնանց Խնամակալութեան մեղուաջան գործակցութեամբ, ի գլուխ ունենալով իրենց կորովի, գործունեայ և ամէն պզտիկութիւններ արհամարհել գիտցող Առաջնորդ Ս. Հօր յոգնիլ չգիտցող ներկայութիւնն ու անոր տաք և ոգևորիչ չունչը։ Աւիկա հրապարակաւ ըսել, արդարութեան դէմ պարտականութիւն մըն է։

Թողունք Հռիփսիմեան վարժարանը որ մեզի ծանօթ երեք վերջին չրջաններու մէջ օգտակարապէս բոլորած ընթացքին՝ այլապէս նոր չրջան մը բացաւ, քան ինչ որ ծանօթ էր ցարդ, իզմիրի աղջկանց կրթական գործին մէջ առողջ, փրկաւէտ և ջերմիկ մթնոլորտի մը ստեղծագործութեամբ։

Մեսրոպեանի վերջին տարին ալ մանաւորապէս —առանց հաչուի դնելու ծանօթ քանի մը տգայամիտ և տխուր իրադարձութիւնները— ուրիշ տարիներէ չատ աւելի աչքառու լաւագոյն չրջան մը բոլորեց այս տարի, չնորհիւ իր կարող և պատուական Տեսչին, որ հակառակ իր չուրջը պտտող չարաչահութեանց և նենգութեանց, գիտցաւ կորովի, տիրական, պաղարիւն վերաբերութեամբ մը անարգել ամէն չարանենգ պարսաւ և լրիկ մնջիկ գործունէութիւն մը, կարճ ժամանակի մէջ ըստեղծագործել վարժարանին մէջ բարոյական-ուսումնական հիմնաւոր գործունէութեան ամուր մթնոլորտ մը ու գետին մը, որ չի տատանի ամէն պատահական հովերէ. և ուրախ ենք հրապարակաւ յայտարարելու որ կատարելապէս յաջողեցաւ իր ձեռնարկին մէջ, ըմբերանել տալով իր ուխտեալ հակառակորդներու ամէն չարախօսութիւնները։ Մեսրոպեանը ամէն ժամանակներէ աւելի առողջ ու բժչկուած կարելի է համարիլ արդէն, մանաւանդ իր յառաջիկայ տարեչրջանէն սկսեալ։

Ուրախալի է նմանապէս որ Մեսրոպեանի գիտական ճիւղերուն այս տարի մեծապէս ուժ տրուեցաւ համեստ և ամենէն անհրաժեչտ եղող քիմիական լապառատուռի մը կազմութեամբը, և որ աւելին է՝ Գիտական ճիւղերուն ուսուցչութեան կոչուեցաւ կարող, և մեծապէս ձեռնհաս, երիտասարդ համալսարանական մը՝ Հայկ էֆ. Մարտիկեան որ կարճ ժամանակի մը մէջ արդէն ամէն կողմէ գնահատուած ու սիրուած՝ մեր տըղայոց գիտական ճիւղին մէջ ցարդ անտեսուածը կընձեռէ՝ կատարեալ ձեռընհասութեամբ մը։

Աղջկանց և մանչերու վարժարաններուն մէջ, այս տարի մանաւանդ, մեծապէս ոյժ տրուած գեղարուեստական ճիւղերուն, ինչպէս ձեռագործի, նկարչութեան, երաժչտութեան, փորագրութեան մասին, մենք առանձնապէս պիտի խօսինք արդէն քաջալերականով մը, որ քաջալերականէ մը աւելի գնահատական մը պիտի ըլլայ ցոյց տուող թէ՝ թափուած աչխատութիւններն ու սերմերը, մեր վարժարաններուն մէջ, ապառաժներու վրայ ձգուած չեն, այլ պարարտ ու բարերար հողերու վրայ, և պատահական թոչուններու անարեաս կտցահարութիւններէն և մարախակերպ ու ցեցազգի տարրերու գոյութենէն չի կրնար ձնասուիլ ու վտանգուիլ Իզմիրի Ազգային Կրթական Անդաստանը...։

Ա.Վ.Օ

ՀԱՅԵԼԻՒՆ ՄԷՋ

Քաղաքապետութիւնը կ'խորհի հզեր կամ ծրագիր մը պատրաստելու վրայ է եղեր, հանրային պարտէզով մը օժտելու Իզմիր քաղաքը...։

Փողոցի մը սալայատակումը, կոյուղին չենք գիտեր թէ ինչպէս կ'չինուի, ու հլեր հանրային պարտէզի վրայ կ'երազենք...։

Փողոցներու անկիւններէն գարչահոտութիւններն արգիլելու միջոցներէն զուրկ ենք ու հլեր հանրային պարտէզ չինելու...։

Սալերու երթ ու դարձի ճամբաներին որոշ ուղղութիւններու վերածել չգիտենք ու հլեր հանրային պարտէզ, ծառուղի, ուղի չեմ գիտեր ինչեր զառանցելու...։

Դեռ այդ պարտէզին չգացած դեռ ինչե՞ր ու ինչե՞ր կան ըլլալիք, անոնց նայինք, սա Իզմիրի ազիքներ գալարող սալայատակներով փողոցներն չինենք ու ապա նչենենք մեր հասակէն վեր գործերու միջամտել ըլլալու։

Չկարծէք թէ անմիջապէս հաւատացի թէ այդ պարտէզի ծրագիրը վաղը գործադրութեան պիտի դրուի, ոչ երբէք, այդքան ապուշ ու միամիտ չեմ, գիտեմ երկնուած ծրագիրներու կեանքին տևողութիւնը, ասկից զատ քաղաքապետութեան վրայ չատ ստիպողական հարկ մը կ'ծանրանայ հանրային պարտէզի ծրագրին կիրարկութենէն առաջ։

Եւ ի՞նչ է այդ ստիպողական հարկը. մասնաւոր գիշերօթիկ կամ ցերեկեայ վարժարան մը բանալ հոն բարեկրթութեան նախատարեքներն սեւուցանելու համար մեր ուղտապաններուն, սայլապաններուն ու կարգ մը քաղաքացիներուն, որոնք քալել չգիտեն, նստիլ բնաւ, իսկ խօսիլ երբէք, որոնք կանոնի վրայ գաղափար չունենին, իսկ օրէնքին ի՞նչ ըլլալը չգիտեն։

Թէ ի՞նչ յարաբերութիւն ունի հանրային պարտէզը, բարեկրթութեան տարերքներու ուսուցման հետ, բացատրեմ ձեզի։

Քաղաքապետութեան սարքելիք հանրային պարտէզը սահմանուած պիտի ըլլայ ամենօրեայ տարօրինակ տեսարաններու և անօգուտ ու աւելորդ ծախսի դուռ մը պիտի բացուի մեր ճիտին վրայ, որովհետև ուղտապանն հոն պիտի առաջնորդէ իր ուղտերն՝ որոնք պիտի կեր ընեն տունկ ու ծառերն այդ պարտէզին, սայլապանն պիտի ուզէ այդ պարտէզէն անցընել իր ապրանքներով բեռցուցած սայլերն զայն ճամբայ մը նկատելով. դատարկապորտներն գիշերներն հոն պիտի անցնեն իբրև լաւագոյն օթևան մը, իսկ անհատականն չէ որ չորքոտանի զտնազան կենդանիներ՝ ինչպէս ձի, էշ, չորի հոն տարուին իբրև արօտավայր մը նկատուելով այդ հանրային պարտէզը...։

Եկէ՛ք վազ անցնք սա հանրային պարտէզէն, որովհետև նորանոր անպատեհութիւններու դուռ մը բացած պիտի ըլլանք մեր գլխուն...։

Հանրային պարտէզն ո՞ւր, մենք ուր, խենդեցա՛ք...։

ԵՍ

ՆՈՐ ԴՐՈՒԹԵԱՄԲ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐ

Ա.

Որակն ու քանակը այն հողին, որուվրայ պիտի կառուցուի վարժարանական չէնք մը, նչանակելի են որպէս կարևոր ազդակներ չէնքին առողջապահիկ յատկութեանց։

Իբր ընդհանուր կանոն, պէտք է անպայման հրաժարիլ ջրոտ ու խոնաւութիւն արտադրող ամէն հողերէ ու նախընտրել միայն այն գետինները որք ընդհանրապէս հովասուն հն և որոնց սահմաններուն մէջ կամ մօտերը մաքուր ջուրի առատահոս աղբիւրներ կարելի է գտնել.— վարժարանի չինութեան յարմար հող մը պէտք է ի վիճակի ըլլայ անարգել ընդունելու արևու ճառագայթներուն կենսատու ազդեցութիւնը. այս տեսակ հողերուն չրջափակը գլխաւորաբար զերծ ըլլալու է դըրացի չէնքերու հեղձուցիչ կուտակումներէն, ինչպէս նաև մթնոլորտին մէջ աղմուկ ու ապականութիւն արտադրելու հակամէտ, գործարանի, գերեզմաններու, հիւանդանոցի, ճահիճներու, և այլն նման հակառողջապահիկ կեդրոններէն։

Մեր քաղաքին մէջ սոյն պայմանները իբր կատարելապէս լրացնող նմոյշ՝ կարելի էր յիշատակել Բառատիզօի Ամերիկեան նորակառոյց վարժարանին դիրքը, եթէ միևնոյն ժամանակ քաղաքէ քիչ մը հեռու մնացած չըլլար, ինչ որ գիշերօթիկ վարժարաններու համար թէև չունի ուևէ անպատեհութիւն, բայց միևնոյնը ապահովաբար չէ կարելի ըսել երբ վարժարանը ցերեկօթեայ է։

Դետնի մը ընտրութեան պահուն ոչ նուազ կարևոր է մասնաւոր ուշադրութեան առարկայ դարձնել անոր տարածութիւնները։ Մեր վարժարաններուն մեծամասնութեամբ յոռի կերպով կառու-

ՊՈՒՐՍԱՅԻ ՆԱՄԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ՊՈՒՐՍԱՅԻ ՆԱՄԱԿԻ ԿՈՂՄԷ

Ը.

Ը. — Պատ՝ ես ամէն տարի կ՚երթամ Պուրսա, ինչպէս որ կ՚երթան ուրիշ շատեր ալ։ Ես ալ ունիմ իմ ամառանոցս հոն, ինչպէս ունին

յաղթանակէ քաղաքակրթութիւնը Պիտի ձերբազատուի Պալքանեան Թերակղզին —Հելլէնական Թերակղզին — բարբարոս Մանկոլներէն, որոնց բարբարոսութեան հաւասարողներ չծնաւ տակաւին աշխարհ։

* * *

Սքրիպ էն.—

Օրհնա՜ծ Աստուած։ Երէկուընէ Թրնդանօթը ձեռք առաւ լուծել ընդդիմադարտ գաչնակցաց մէջև ամէն խնդիր զոր տրամախոհութիւնը, իրաւունքն և ազգերու բարոյականը չպիտի կրնային լուծել։ Գուլկարները չալուհնակելով իրենց այս մութ, անհեռատես, մեղապարտ գործակերպը, խզելով երկար ատենէ ի վեր գաչնակցական ամէն կապ և առաքուր առնելով ամէն նուիրականութիւն, ամէն աստուածային և մարդկային իրաւունք, յանկարծ մեծ ոյժով գրոհ տուին Սերպիական և Հելլէնական յառաջապահներուն վրայ և անցնելով, բրօդոքոլով ոչնչուած սահմանագիծէն ամէն կէտերէն յարձակեցան Հելլէնական ու Սերպիական ոյժերուն վրայ։

Եւ այսպէս պատերազմը ծայր տուաւ։

... Ոչ ոք կրնայ ըսել, որ այսօր հրդեհուած կատաղի պատերազմին պատասխանատուութիւնը յաչս Եւրոպական աշխարհին Ծուխատանին անկ է։

Առ այս հպարտ իր վրայ դրուած դէպի ժողովուրդն ունեցած պարտականութեան կատարման մէջ, և առլցուած Ազգային պատուոյ և քաջութեան զգացումով զոր կը ներշնչէ իրեն իր իրաւունքը, կը նետուի այս նոր փրկաւէտ պայքարին մէջ՝ մեծ հաւատք ունենալով իր դիւցազն զօրաց և զօրապետ Թագաւորին վրայ։

Այսօրուան պայքարը նուիրականագոյն և սրբազնագոյն է։ Պայքարն է խոբաններու և բուխերիկներու ի նպաստ։ Պայքարն է Ազգին փրկութեան և ցեղին ժուռեան ի նպաստ։ Պայքարն է ընդդէմ գերեվարեալութեան և վայրագութեան, ընդդէմ կեղծ-քաղաքակրթութեան և բարբարոսութեան։ Վերջապէս պայքարն է ի նպաստ Ազգային գաղափարին վերականգնան և վերահաստատման Հելլէններու այն Տէրութեան՝ զոր կուզէ այսօր եղծել և կործանել պուլկարական գազանութիւնը։

Եւ ահա այս պայքարին մէջն է որ կը մտնէ հանուր Ազգը իր Թագաւորին հետ կողք կողքի Աստուծոյ զօրութեամբ և իրաւունքին ոյժով։ Եւ այն համոզումին ուժի թէ անկէ յաղթական ու փառապանծ դուրս պիտի գայ։

* * *

Քէրիէն.— Ուրեմն կը գտնուիք պատերազմի հրատարակման առջև։ Երէկի օրուան դէպքերը անողոքօրէն անգութ դէպքերը Հելլէն և Սերպ ճակատին վրայ պէտք կը համոզեն և խելամուտ կ'ընեն, թէ Պուլկարական յառաջխաղացութիւնը զուտ թիւնամական յառաջխաղացութենէ զատ ուրիշ բան չէր կրնար ըլլալ։

... Եւ Հելլէնական կառավարութիւնը ի վերջոյ թոթափելով իր սկզբնական լաւատեսութիւնն ու միամտութիւնն հանդէպ իր նախորդ դաշնակցին ստիպուեցաւ իր ազգային պատիւն ու չահերը պաշտպանելու դիրք առնուլ։

Ազգն այսօր անձկութեամբ կը կեդրոնացնէ իր յոյսերն հոն ուր գոյութիւն ունի իր միակ համոզումը, այն է իր Բանակը և անոր Պետը՝ իր Օգոստափառ յաղթական Թագաւորը։ Ինչ որ կորսընցուց դիւանագիտութիւնը, տա՜ր Աստուած որ Հելլէնական մեծարեալ զէնքերը ձեռք բերէին և ապահովէին։

Ազգային Անյուդարձ

Հինգշաբթի օր իրիկնապահին տեղի ունեցաւ «Կրթասէր Ընկերութեան» Մանկապարտէզի հանդէսը չէնքին պարտէզին մէջ։

Առաջնորդ Ս. Հայրը ամենակարևոր գործի մը պատճառով կը բացակայէր և իր տեղը փոխանորդաբար ղրկած էր Արժ. Տէր Ծարուխիան քհյ. Տ. Սարգիսեան։

Խուռն և ընտրիալ բազմութեան մէջ աչքի կը զարնէին «Կրթասէր»ի անդամուհի Տիկիններէն Ազն. Տիկին Տօքթօր Թօփալեան, Օրդ. Ն. Կ. Տիլկեր. Մաղազաճեան և ծանօթ Տիկիններ և Օրիորդներ։

Տիար Մեսրոպ Նուպարեան իր միշտ փնառուած ու սիրելի ներկայութեամբ կ'ոգևորէր ու կը քաջալերէր մեր կարմիր գոգնոցաւոր սիրուն սանիկները։

Հանդէսը անցաւ չատ յաջող և փայլուն։

Պտիկ հրեշտակները իրենց սիրուն արտասանութիւններով, երգերով ու մեծ նախօսութիւններով զուարթացուցին հանդիսականները և իրենց թոչնոյ ճռուողիւններով պահ մը ապրեցուցին զանոնք իրենց մանկական անհոգ, անմեղ և զուարթ կեանքով։

Դաշնակը յաջողութիւամբ կը վարէր Հռիփսիմեան վարժարանի անցեալ տարուայ շրջանաւարտներէն Օր. Թագուհի Սափրչեան որ կարճ ժամանակուայ ընթացքին մէջ իր ցոյց տուայ յառաջդիմութեամբ պատիւ կը բերէ որչափ իրեն նոյնչափ և իր ուսուցչուհի Ազն. Տիկին Տ. Զուհաճեանի։

Ջերմ չնորհաւորութեանց արժանի հանդիսացան «Կրթասէր»ի ուսուցչուհիները, որոնց քրտնաջան յոգնութեանց և աշխատութեանց արդիւնքն էին կարմիր գոգնոցաւոր հրեշտակներուն ցոյց տուած սիրուն յաջողութիւնները։

Մասնաւոր չնորհակալութիւններ և անկեղծ չնորհաւորութիւններ նաև Ազն. Անդամուհիներուն. որոնք տարիներէ ի վեր առնական կորովով և հաստատամտութեամբ կը վարեն այս հաստատութիւնը և տարէ տարի աւելի յառաջացընելու և նախանձելի բարգաւաճութեան մը հասցնելու համար՝ ոչ մէկ ջանք և ճիգ չեն խնայեր։

Հանդէսը փակեց Արժ. Տ. Ծարուխիան հայրը, Առաջնորդ Ս. Հօր կողմանէ յայտնելով խորունկ ցաւը՝ որը զգացեր էր իր այնքան սիրած պզտիկներուն մխիթարական և զուարթացուցիչ հանդէսին չի կարենալ նախագահելու համար, օրհնեց մանուկները, չնորհաւորեց Ազն. Ինամակալուհիները և ուսուցչուհիները և մաղթեց որ Իզմիրի ժողովուրդին սրտին այնքան մօտիկ եղող այս հաստատութիւնը աւելի բարգաւաճ և բարեբաստիկ չրջաններ բոլորէ։

—Ինչպէս ասկէ առաջ գրած էինք, Պօլսոյ մէջ Մարմնամարզական և Սբօրթական ակումբներու միջազգային մրցումի մը առթիւ քաղաքիս Հ. Ո. Ակումբի, ինչպէս և Քնարի սքօրթմէնն անդամներէն միացիալ խմբակ մըն ալ հեռագրով մայրաքաղաք հրաւիրուած էր այդ խաղերուն մասնակցելու համար առաջնորդութեամբ ծանօթ վարպետ Տիար Պետրոս Մէլիքեանի։ Այդ խումբը քանի մը օր առաջ Իզմիր վերադարձաւ արդէն, անցեալ կիրակի Գատըքէօյի «Ինհօն Քլիւպ»ի դաշտավայրին մէջ տարբուած Հայկական Ողիմպիական վերջին խաղերուն ալ մասնակցելէ վերջ։ Հաճելի է մեզի տեղեկացնել թէ Իզմիրի Մարմնամարզական խումբը այդ խաղերու մէջ բաւական աչքառու տեղ մը գրաւած և իր վրայ հրաւիրած է հանրային ուշադրութիւնը։ Մեծապէս ուշագրաւ յաջողութիւններ ունեցած է մասնաւորապէս Իզմիրի խումբին ամենէն փայլուն անդամը հանդիսացող Պ. Դէորդ Ծարեխեան՝ վազքերու և երկայնութիւն ցատկելու կրկնակի մրցումներուն մէջ բոլոր խումբերէն ամենէն առաջինը հանդիսանալով և երեք քայլ ցատկելու մէջ ալ դարձեալ երկրորդ ելլելով և վարձատրուելով պատուոյ մետալներով։ Մեր խնդակցութիւնները Իզմիրի Մարմնամարզական խմբին և մասնաւորապէս Պ. Դէորդ Ծարեխեանի որ գիտցած է Իզմիրցւոց երեսը ճերմակ հանել մայրաքաղաքին առջև և տանել այնչափ նախանձելի մրցակցութիւն մը։ Աւելի փայլուն և հաջախարհային յաղթանակներ կը մաղթենք իրեն։

Տեղական Լուրեր

ՖՕՋԱԾԻ նորընտիր գայմագամ Էմ. Ժանուէլ Էֆ. Պալեան (երբեմն վարդապետ), ուշեալ քաղաքն երթալով ձեռնարկեց իր պաշտօնին։ Գայմագամի տեղւոյն փոխանորդ Սալահէտտին պէյ քաղաքս վերադարձաւ։

ԵԱՒՆԹԱՑ օր Իզմիրի Ռուսիոյ Հիւպատոս Պ. Վ. Գալ յունաց Առաջնորդարանը երթալով՝ փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Մետրապոլիտին օգնական և Ռուսիոյ մէջ ուսուցիչ կատարելագործած արքիմանտրիտ Հ. Ամբրոսիոս Փլեքանթիտիի։

ՊՈՂՍԱԿԱՆ թերթերէ կը տեղեկանանք թէ Ռէժիի կողմէ իր մենաշնորհին երկարաձգման մասին ներկայացուած առաջարկները մերժուած են ելմտական նախարարութեան կողմէ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը փութաջանութեամբ կը զբաղի նահանգներու մէջ ելմտական պաշտօնէութեան վերակազմութեամբ և թէ չուտով այս մասին մասնաւոր տեղեկագիր մը պիտի ներկայացուի նախարար Ռիֆաթ պէյի։ Կը մտածուի մասնաւորաբար պարզ վիճակի մը վերածել կուսակալութեանց տէֆթերտարներուն և մուհասիլներուն իրաւասութիւնները, ասկէ զատ պիտի ստեղծուի ելմտական քօնթրոլէօրներու յանձնաժողով մը որ գոյութիւն չունէր մինչև հիմա։

ԿԸՍՈՒՒ թէ եգիպտոսի թէլէֆօնները ընկերութիւնը մօտերս առաջարկներ պիտի ներկայացնէ կառավարութեան՝ Իզմիրի մէջ թէլէֆօնի հաստատման համար։

ՍՆՋՆԱՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ.— Նախընթաց օր թուրք կին մը Պախրի Պաշպայի մօտ ինքզինքը ծովը նետելով փորձեց անձնասպան ըլլալ, բայց իր չարժուժը նչմարող քանի մը նաւավարներ օգնութեան փութալով՝ անվնաս դուրս հանեցին զինքը։

Ա՛յս արարքին չարժառիթը եղած է այս կնոջ իր տանտիրուհիին հետ կանուխէն ունեցած մէկ կռիւը։

ԲԱՂԱԻՈ գտնուող դաղթականներէն նախընթաց օր 8 հոգի Մադնիա, 5 Գաբահիար, 227 Այտրն, 670 Իօանէվիչ և Թիրէ, 5 Մէնէմէն և 12 հոգի ալ Ալաշէհիր ղրկուեցան։

*** Առջի առաւօտ ռուսական «Քօրնիլօֆ» չոգենաւով Պոլսէն առնուած 218 գաղթականներէն 62 հոգի հոս ելան, իսկ մնացեալները Սուրիոյ այլևայլ քաղաքները պիտի ելլեն։

Հեռագիր

Կ. ՊՈԼԻՍ. 21 Յուլիս.— Պուքրէշէն կը ծանուցուի թէ պատերազմական նախարարութիւնը պաշտօնական զեկոյց հրատարակեց, որով կը յայտնէ Ռումանական ժողովուրդին որ հրաման տրուած է զօրագնդերու պետերուն որ ընդհանուր զօրաչարժ կատարեն։

ՆՈՑՆ.—Սէլանիկէն կը հեռագրուի թէ մեծ կռիւներ տեղի կունենան Հէլլէն և Պուլկար զօրաց միջև։

Ավռատ-Հիսարի մօտ ժղուած ճակատամարտին մէջ Հէլլէն բանակը յաղթանակ տարաւ և Պուլկարները հալածելէ ետք Ռումլճոյ գրաւեց։

ՆՈՑՆ.— Մեծ կռիւ տեղի ունեցաւ Պուլկար և Հելլէն բանակներու միջև Սարըկէօլ լճին մօտ։

Հելլէնական 5րդ զօրագունդը յաջողեցաւ պուլկարները լիճէն անդին վանել։

ՆՈՑՆ.— Պելկրատէն կը հեռագրուի թէ պաշտօնապէս Սերպիոյ և Պուլկարիոյ միջև յարաբերութիւնները խզուեցան։

ՆՈՑՆ.— Վիէննայէն կը հաղորդուի թէ Աւստրիական կառավարութիւնը յայտարարեց որ պիտի առանձնէ Սերպիոյ մէջ գտնուած Պուլկարներուն պաշտպանութիւնը։

ՆՈՑՆ.—Սերպիոյ Փոթար Թագաւորը Սկիւպ մեկնեցաւ։

Թագաւորեն կ'ընկերակցին վարչապետ Պ. Պասիչ և սպայակոյտի անդամներ։

ՆՈՑՆ.— Թագաւորը և վարչապետը Սկիւպ չհասնելնուն պէս զեկոյց պիտի հրատարակեն անով Պուլկարիոյ դէմ պատերազմ հռչակելու համար։

ՆՈՑՆ.— Սոֆիայի մէջ յուսահատութիւն կը տիրէ։ Պուլկարիոյ վարչապետ Տանէֆ Թախանձեց Ռուս կառավարութեան, որպէսզի պատերազմին դադարման համար միջամտէ։

ՆՈՑՆ.— Ռուսիոյ Ձարը Պուլկարիոյ Ֆէրտինանտին ինքնագիր նամակ գրած է, որուն պարունակութիւնը չի գիտցուիր։

ՆՈՑՆ.— Պելկրատէն և Աթէնքէն կը ծանուցուի թէ Սերպ և Հէլլէն կառավարութիւնները պաշտօնապէս յայտարարած են թէ ոչ մէկ գնով պիտի դադրեցնեն թշնամութիւնները։

ՆՈՑՆ.— Ռումանիոյ մէջ հակապուկար մեծ չարժուժ մը կը տիրէ։ Երէկ Պուքրէշի մէջ բազմաթիւ ցոյց մը եղաւ, որու ընթացքին հաւաքուողները հակապուլկարական բուռն ցոյցեր ըրին։

ՆՈՑՆ.— Ռումանական կառավարութիւնը ընդհ. զօրահաւաք մը հրամայած և պահեստի զինուորներ զէնքի տակ կոչած է։

ՆՈՑՆ.— Բ. Դուռը՝ Տէրութեանց հաղորդեց իր կողմէ մշակուած Բարենորոգմանց Ծրագիրը։

ԱԹԷՆՔ.— Վհհ. Թագաւորը կոստանդին առաջնէ գործողութեանց կեդրոնը կը գտնուի և անձամբ կը վարէ կռիւները։

ՆՈՑՆ.— Պ. Տուզմանես այսպէս կը հեռագրէ կառավարութեան. «Հելլէն բանակը հեղեղանման կը յառաջանայ»։

ՆՈՑՆ.—Աթէնքի զօրքը և ժողովուրդը գիչերային ցոյցեր կազմակերպելով կը տօնեն հելլէնական զինուց յաղթանակները. ծայրայեղ խանդավառութեանց մէջ։

NATIONAL UNION SOCIETY ԼՏԴ

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ **ԼՕՆԴՕՆԻ ՄԷՋ 1782ԻՆ**

	Ա.ԳՂ. ՈՍԿԻ
Ընկերության ընդհանուր դրամագլուխ պահուստ, Գոյքերու եւն. աւելի է քան	15.000.000
Վճարած է միլիոն ոսկւոր վնասներու համար աւելի քան	88.000.000

Այս հանգամանքը ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ շէնքեր, ապրանք, կահավառ, գործարաններ, եւն. նպաստաւոր պայմաններով:

ԾՈՎԱՅԻՆ ՃԻՒՂ LIVERPOOL || DALE ST

PHOENIX OF LONDON

Այս ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ նոյնպէս ամեն տեսակ ապրանքներ, ընդդէմ ծովային արկածներու:

Լիազօր ներկայացուցիչ իմ միրի

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ՌԱՍՍԱԺ ՆԱՋԱՐԼԷԹ ՊԱՇՐՃԵԱՆ 33, 35, 37

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒԻՍՔԻՆ

Կը գտնուի հեռեւեալ վաճառատուներուն մէջ.

ԲԱԼԱԶԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — ԳԱԼԱՊՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — ՀԱՅՐ ՈՐԴԻՔ ՈՒԻՍՔԻ ԿԱՊԱՐԵԼ — Ա. ՀՐՄԱՐԵԱՆ

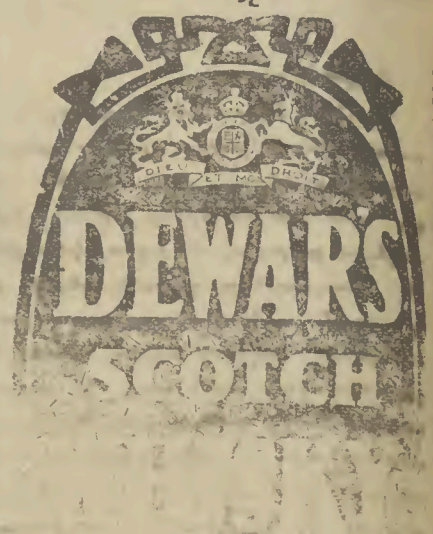

ՀԱՑ ԼԱՑՔ ԵՒՆ. ԵՒԼ.

Չիթապտուղի Անխարդախ Իւղ

ԵՐՆԻՆ ՀԱՄԸ ԳԻՏՈՂՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՍՏԱՄՈՔՍՆԻՆ ԱՌՈՂՋ ՊԱՀԵԼ ՈՒՇԱԴՆԵՐՈՒՆ

Իզմիրցիք որ ամեն բանի մէջ փափկաճաշակ և բծախնդիր են, ցաւ ի սիրտ պարտինք ըսել թէ իրենց առողջութեան մասին անհոգ են, բացառութիւնները միշտ յարգելով, քնաւ կերած իւղերնուն ուշադրութիւն չեն ըներ, կարգ մը ծախսուած բամպակի և պէյտակի իւղերով խարդախուած ձէթ գործածելով իրենց ամենէ թանկագին գոհարը, առողջութիւնը, վրայ կուտան, ամենէ նշակաւոր բժիշկները իսկ Այվալըքի ընտիր իւղը կը յանձնարարեն ձկան իւղի տեղ գործածել իբրև կազդուրիչ և բոլոր հիւանդութեանց միակ դարման, որքան ուրիմն պէտք է առնին պիտոյից համար այդ իւղը գործածել քան վատառողջ և խարդախեալ իւղերը, փորձեցէք անգամ մը և ինքնին պիտի գնահատէք իր առաւելութիւնները։ Գործածեցէք զայն նոյն իսկ խժորեղէններու և այլ տնուչեղէններու մէջ որք չուշմայի իւղով կը պատրաստեն ըարդ։

Փնտռեցէք Ազգ. Հիւանդանոցի եւս Ազնաւորեան փողոց Թիւ 7,
ՍԱՐԳԻՍ ԹՈՐՈՍԵԱՆի տունը։ 125—96

ԼԷ ՔՐՕՎԷՆՍ ՌԷՒԻՆԻ

(LES PROVENCES REUNIS)

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻԻՆ

Առաջնակարգ կեանքի ապահովագրական այս ընկերութիւնը շատ նպաստաւոր և դիւրամատչելի պայմաններով կ'ընդունի կեանքի ապահովագրութիւններ, յատկապէս տալով ամէն տեսակ ապահովութիւն և դիւրութիւն։

Կրնայ մրցիլ աշխարհիս ամեն տեսակ կեանքի առաջնակարգ ապահովագրական ընկերութեանց հետ։

Աւելի մանրամասնութեանց համար պէտք դիմել իզմիրի և շրջակայից ընդ. գործակալ.

ՍԱՀԱԿ ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ
Բասմաճ Նազարէթ Թիւ 5

BANQUE D'ORIENT

ՊԱՆՔ Տ'ՕՐԻԱՆ

Հաստատուած Բանաստանի Ազգ. և Տըշլանի Ազգ. դրամատան կողմէ

Դրամագլուխ ամբողջութեամբ դրուած ֆրանք 10,000,000

Կեդրոնատեղի ԱԹԵՆՔ

Մասնաճիւղ կ. Պոլիս, Իզմիր, Սելանիկ, Ալեքսանդրիա, և Գահիր Գործակալութիւն ի Հաւպուրկ։

Պանք տ'Օրիան դրամատունի ամէն տեսակ գործողութիւններ կ'ընէ, ինչպէս՝ գանձում եղյում Ճեւորական թղթերու, հեռագրական վրճարմանք, առուծախ փոխադրու և Ճերու, Աշխարհի գլխաւոր քաղաքներու վրայ կուտայ վարկերու բացման գրիչ, ան ամեն տեսակ արժէքներու, բացում ընթացիկ հաշիւներու, գրաւ արժէքներու և ապրանքներու վրայ եւն. եւն։

ԱՒԱՆԴՆԵՐ

Պանք Տ'Օրիան կ'ընդունի դրամի Աւանդներ հետեւեալ սակերով

1 1/2	%	3	*ամսուան ատենդի մը համար*	
2	%	6	»	» » »
3	%	1	*տարուան*	» » »
3 1/2	%	2	»	» » »
4	%	3	»	» » »

Բարեգործական հաստատութիւններու աւանդներն վերեւի սակերէն 1/2 % աւելի մը կ'ընդունին։

Ի տես վճարելի աւանդներուն համար՝ միակ անձի մը կրնայ և 100 Օսմ. ոսկիէ աւելի, Պանք տ'Օրիան տարեկան 2 1/2 տոկոս մը կը յատկացնէ։

Պանք տ'Օրիան հաստատութեան տրամադրութեան տակ դրած է, անձնական վարդը փոխարէն իր հաստատութեան մէջ գտնուած դրամարկղներն, հան դրամ և արժէքաւոր առարկաներ պահելու համար։

ՆՈՐԹՋԷՔՔՆ

NORTHERN ASSUR. CO. LTD.

&

ONORTH BRITISH & MERCANTILE INS.C

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Իզմիրի Գործակալութիւնն հաստատուած
1864ԷՆ Ի ՎԵՐ

Թրմզլուխ. Ընկերութեան	Լ. Ս.	*9,000,000*
Տարեկան հասոյթ	»	*7,023,100*
Պահեստի գումար	»	*30,189,752*

Ընկերութիւնս նպաստաւոր պայմաններով կապահովագրէ անշարժ կալուածներ, օրծարաններ, ամեն տեսակ ապրանքներ եւն. եւն.։

Ցեղեկութեանց համար դիմել առ

ԺԷՄՅՍ ՀԱՏԿԻՆՍԸՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ Իզմիրիեի ՓՈՓՐ ԱՍԻՈՒ
Ֆրանկաց քաղ, Բասմաճ Սբո

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

BRANCHE-MARITIM

ETABLE A LONDRES

ԵՒ 1720

Ծովային Ապահովագրական Ընկ. խիստ վաստաւոր պայմաններով։ Մտնաւոր պաճպանութեամբ մը ընկերութիւնս կապահովագրէ նաւեր, 10 օրուար նաւմ տեւողութեամբ մը ածխանոցներու (Docks մէջ ինչպէս Անգլիա Գոյնպէս և գիշատոր ուղեներու մէջ ինչպէս Մարսէյլի, Հավրի Համպուրգի եւն. եւն.։

Իզմիրի Ներկայացուցիչ
F. BLACKLER

ՏԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ի ԼՕՆԴՈՆ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1848 ԻՆ

Պատրաստ 1910 Դեկտ. 31ին	
Օսմ. ոսկի	11,512,611

Առատաձեռն պայմաններ, չափաւոր բռեւներ։

Ամեն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

Ս. ՈՒԹՋՕԼ ԵՒ ԸՆԿ
Ընդհ. ներկայացուցիչ Այտընի կուսակութեամբ

ՍՓՕՄԱԼԻՔՍ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՍԱՑԹՍ ՔԱՐԼՕՒ

ԱՊԱՀՈՎ. ապաքինում 98 % այն բոլոր հիւանդութեանց համար որոնք Ստամոքսի և աղիքներու կը վերաբերին, նոյն իսկ եթէ 30 տարիէ ի վեր անոնցմէ տառապողներ ըլլան։ Մարսողութիւնը կը դիւրացնէ, ախորժակը կը բանայ և յանձնարարուած Եւրոպայի և Ամերիկայի բժիշկներէն առողջացնելով ստամոքսի խիթեր, փսխումներ, տղոց և չափահասներու փորհարութիւն, ստամոքսի ընդլայնում, ԹՔուն, ջղայնութիւն և անմարսողութիւն։

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ բոլոր դեղարաններըը.

= 5 ՖՐ. ՇԻՇԸ =

Կեդրոնատեղի՝

ՇՄՕՐԼՆՕ ՄԱՐԿՈՒՆԱՓՕՇ

—(Դեղագործ)—

ԱՐԱՊ ԽԱՆ - ԻԶՄԻՐ

ՍՏԱՄՈՔՍ ԵՒ ԱՂԻՔՆԵՐԸ